

HAT/1/ 2026. számú pályázat

Magyar emlékek a Délvidéken, Bácskától Muraközig

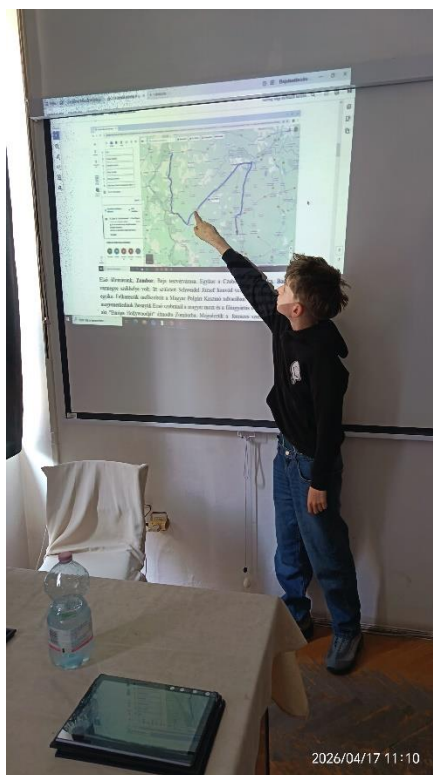
A 7.A osztály élménybeszámolója

Indulás: 2026. május 4. (hétfő)

Érkezés: 2026. május 7. (csütörtök)

30 diák, 3 kísérő: Benkő Mónika osztályfőnök, Szalainé Rogács Eszter, Győri Judit

Köszönjük Szócs Gizella idegenvezető és Gömöri János buszvezető lelkiismeretes munkáját!

Előkészítő óra

Indulás a vasútállomás mellől

1. nap Baja – Zombor – Szabadka – Palics – Kishegyes

Első állomásunk **Zombor** volt. Ez a település 60 éve Baja testvérvárosa. Bács-Bodrog vármegye székhelye volt. Itt született Schweidel József honvéd vezérőrnagy, az aradi vértanúk egyike. Mellszobra a Magyar Polgári Kaszinó udvarában jelenleg az épület udvarán folyó felújítás miatt nem látogatható.

A város főutcáján sétálva megismerkedtünk Bosnyák Ernő szobránál a magyar mozi és a filmgyártás úttörőjének történetével, aki "Európa Hollywoodját" álmodta Zomborba. Megnéztük a ferences szerzetesek által épített Szentháromság plébániatemplomot.

Helyi idegenvezető várt az egykori Vármegyeházánál, megmutatta a dísztermet és Eisenhut Ferenc 4x7 méteres olajfestményét, amely a zentai csatát ábrázolja. Sétánk során megkerestük az 1848-49-es harcok idején falba fűródott ágyúgolyót, megcsodáltuk a híres 19. századi napórát.

Szabadkán megleltettük a magyar szecessziós Városházát, amelynek falairól, ablakairól nemzeti nagyjaink és királyaink tekintenek vissza ránk. Körbejártuk a Zsolnay-kerámiákkal díszített szökőkutakat, a Szentháromság szobrot, a Kaszinó épületét, a Népszínházat, majd végig sétáltunk a Korzón.

Megcsodáltuk a magyar szecesszió egyik remekművét a Raichle-palotát. Felkerestük Mátyás király szobrát.

Átsétáltunk a Gimnázium elé, a Kosztolányi szobrokhoz. Itt kezdődött a tanulói beszámolók sora, ami egy-egy neves személyiség emléke köré szerveződött és egészen a Zrínyiek csáktornyai emlékezetének felidézéséig tartott.

Palics szecessziós vajdasági fürdőváros. Tóparti sétánk során megálltunk Vermes Lajos pedagógus szobránál, akinek a nevéhez fűződik a később palicsi olimpiaként emlegetett sportjátékok megszervezése.

Utunkat a botanikus kertben és állatkertben folytattuk, majd elindultunk szálláshelyünkre, **Kishegyesre**. Itt zajlott az 1848-49-es szabadságharc utolsó győztes csatája, amelynek során a Guyon Richárd vezette magyar honvédsereg fényes győzelmet aratott a Josip Jellačić vezette császári csapatok felett. Kishegyesen a Kátai család meleg vacsorával várt bennünket.

2. nap Kishegyes – Bácskossuthfalva – Csúza – Vörösmart – Eszék – Pélmonostor

A kishegyesi Kátai tanya sajátos báját a gondosan őrzött hagyományoknak, a vendégszerető házigazdáknak és a házias ízeknek köszönheti. Reggeli után a család egyik tagja mutatta be nekünk a Pékmúzeumot.

Ezután tovább indultunk **Bácskossuthfalvára**, ahol Mikszáth Kálmán *A Noszty fiú esete Tóth Marival* c. regényének ötletet adó események játszódtak le. Meglátogattuk a Kossuth Emlékparkot. Itt található Vajdaság egyik Kossuth-szobra, amely a helyiek nemzeti büszkeségét tükrözi.

• KOSSUTH LAJOS •
1802-1894

EMELTETÉK SZÖRŐM BÚSTU
1876 BANI SU PODIGLI 1096 GADINE
LITVA ALITATTAK PONDYO SU JE PRISTAVILI
1994 MI 20 AN 20 II 1994. GADINE
MISLOVICA COBANI
POLJARI ST MOJAVIT

2026/05/05 09:01

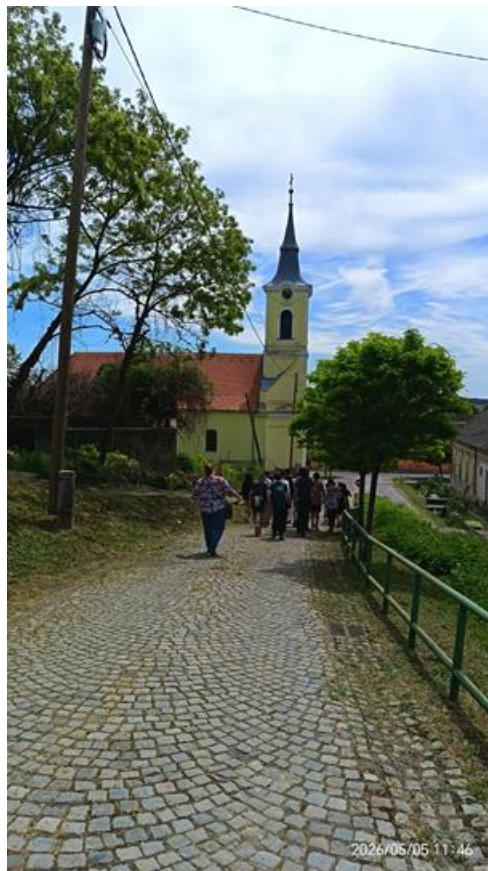
A vajdasági Kossuth szobortól Kossuth tábori lelkészének, Ács Gedeonnak a drávaszögi falujáig, Csúzáig utaztunk tovább. Ács lelkesedése a nemzeti ügyért a szabadságharc bukása után sem tört meg, követte Kossuth Lajost törökországi és amerikai száműzetésébe. 1861-ben visszatért Drávaszög vidékére, Csúzára, ahol haláláig a település lelkészeként szolgált. Útközben megcsodálhattuk a topolyai barokk kálváriát.

Csúza magyar nemzetiségű falu Horvátországban, Eszék-Baranya megyében. Találkoztunk a Vörösmarti Általános Iskola csúzai tagiskolájának diákjaival. Bemutattuk egymásnak iskoláinkat, településeinket. A vörösmarti könyvtár most berendezés, átépítés alatt áll, ahol a Bajai III. Béla Gimnázium egykori magyar-történelem szakos tanára és igazgatóhelyettese, Bernschütz Sándor könyvhagyatéka kerül majd elhelyezésre.

Vörösmarton Sipos Tűr Klára, katolikus hittanár és kántor meghívásának tettünk eleget, aki a délszláv háború elől menekülve egy időre Baján talált otthonra és befogadó, szerető emberekre. Vörösmart egy része tápanyagban gazdag síkság, míg a másik lösztalajú dombság, melyen rendkívül jó minőségű szőlőt lehet termelni. A borászat ezen a területen évszázadokra visszanyúló tevékenység. A Katolikus szurdok Baranya legnagyobb fennmaradt pincecsoportja, melyek méretükben, építésük és kialakításuk módjában, valamint a bejárati homlokzatok, a jellegzetes dupla ajtók kialakításában és díszítésében változnak. Nevét onnan kapta, hogy a szurdokvölgy a katolikus templomtól vezet a mezőre és a szőlőkhöz.

A borospincék a völgy mindkét oldalán sorakoznak, szőlőfeldolgozó és szerszámtároló épületekből, valamint a löszdombba ásott pincéből állnak. E pincék nagy részét a 19. század második felében és a 20. század első felében építették. Mivel azonban 1920-at követően elszakították a magyar borvidékektől, a helyi borászoknak újra ki kellett harcolniuk azt a hírnevet, amely őket jogosan megilleti. Kláráék pincéjében finom bodzaszőrpöt kóstolhattunk, megismertük Vörös Márta legendáját, a pincesor történetét, hallottunk a délszláv háborúról, a falu sorsáról és a magyar nyelvű oktatás helyzetéről.

Eszéken megtekintettük az erődrendszert, amely a zentai csata hőse, Savoyai Jenő parancsára épült a török kiűzése utáni években az egykori török vár helyén, a Zrínyi által felégetett török fahíd maradványainak közvetlen közelében. Felkerestük a várban Eszék óvárosát. A Ferences rendiek udvarában megtekintettük a bombatölcsérekből és puskahüvelyekből állított Krisztus feszületet. A főtéren betértünk a Szent Péter és Pál székesegyházba. A városnézés után jól esett a pélmonostori meleg vacsora.

3. nap

Pélmonostor – Pozsega – Velika – Jankovac – Pélmonostor

Ezen a napon Baja testvárosát, Pozsegát kerestük föl. **Pozsega** kisváros a Papuk-hegység lábánál. Neves gimnáziumaival és műemlék templomaival a térség kulturális és oktatási központja. Pozsega neve a szláv „požar” (erdőtűz) főnévből származik. A név arra utalhat, hogy a település égetéssel kialakított erdőirtáson keletkezett. Felkerestük a Szent Lőrinc templomot, a város egyik legősibb épületét, mely túlélte a 150 éves török uralmat is. Betérünk a barokk Avilai Szent Teréz székesegyházba. A város központi tere és történelmi városmagja a Szentháromság tér. Itt találhatóak a város legszebb barokk épületei. Itt áll a Városháza is, amelynek épülete az 1842-es tűzvészben az egész városközponttal együtt leégett. Pozsega várának felszíni nyoma nem maradt. A helyén ma park és sétány található.

A Dráva és a Száva közé eső síkból emelkedik ki a Szlavón-szigethegység, amelynek legszebb ékköve a **Papuk**, geológiai változatossága révén Horvátország első geoparkja. A hegység déli oldalán, Velikában felkerestük a Pannon-tenger Háza látogatóközpontot. A Pozsega-havasának is nevezett közephegységet szinte irtás nélküli erdők borítják.

Elsősorban a Jankováci-vízesések miatt szokta felkeresni sok anyaországi turista. Mi is így tettünk, tanösvény mentén kirándultunk a vízesésekhez. A 18. századig német üveggyártók működtettek itt üveghutát, majd Jankovics József helyi földbirtokos az üveghuta helyén vadászkastélyt építtetett, és pisztrángtenyésztés céljából két tavat ásatott ki. A vizet a sziklafalon keresztül vezettette el a Kovács-patakba, ezzel létrehozva a híres Skakavac-vízesést.

Estefelé megint Pélmonostoron vacsoráztunk, majd a szálláshelyünkön a barátságos háziállatok – lovak, nyulak, baromfik – etetésével és focival fejeztük be a napot.

4. nap Pélmonostor – Zágráb – Varasd – Csáktornya – Baja

Reggeli után indultunk városnéző sétára **Zágrábban**, Horvátország fővárosában. A sétánkat a Paffl Ferenc által tervezett központi vasútállomástól kezdtük. A vasúti főpályaudvar épületét még a Magyar Királyi Államvasutak építtette 1892-ben, szemben a Művészeti Pávilon, ami eredetileg a budapesti Városligetben állt a millenniumi kiállításon, de 1898 óta már Zágrábot ékesíti. A Káptalándombon emelt székesegyházban megpihentünk. Itt még zajlanak a korábbi földrengés miatti helyreállítási munkálatok. Az itteni Szent István-kápolnában őrzik Szent László koronázási palástját. Itt nyugszik a törökök elleni harcok legendás hadvezére, Erdődy Tamás, valamint az 1919-es újrateremtésük óta Frangepán Ferenc és Zrínyi Péter is. A Zrínyiek előtt tiszteleg a Zrínyi-tér. Az 1873-ban parkká alakított sétateren áll Zrínyi Miklós és Jurisics Miklós mellszobra.

2026/05/07 12:52

Zágráb

2026/05/07 13:10

Varasdon az Erdődyek várkastélyát kerestük föl és rövid sétát tettünk a barokk belvárosban. A város fél évszázadnyi Cillei uralom után került a Hunyadi család kezébe, 1487-ben Korvin János a Török Birodalom terjeszkedése miatt az öreg földvár helyébe magas bástyákkal ellátott erős kővárat emeltetett. A közeli Zágráb folyton ostrom alatt állt, így Varasd 1776-ig az ország fővárosa volt. Egy pusztító tűzvészben azonban az épületekkel együtt a korábban betöltött szerepe is az enyészeté lett. A fontos közlekedési útvonalon fekvő várost hamar újjáépítették és, hogy további fejlődését elősegítsék, a régi várat felújították. A szép tornácokban, lépcsőkben gazdag belső udvaros várkastély 1925-ig az Erdődy grófok lakhelye volt. Azóta a városi történelmi múzeum gazdag anyagának ad otthont az épületegyüttes. Jelenleg fűtéskorszerűsítés miatt sajnos nem látogatható.

Utolsó állomásunk **Csáktornyán** volt. Sétát tettünk a Zrínyiek sásfészkében, a várban. Zrínyi Miklós költő és hadvezér itt írta meg a Szigeti veszedelmet, és a hírhedt vadkanbaleset után a várban hunyt el 1664-ben. Az obeliszk a vadászbalesetben elhunyt Zrínyi Miklósnak állít emléket. A bejáratánál található „Zrínyi Péter búcsúja” emlékműnél elhelyeztük a koszorúkat és felidéztek a Wesselényi-féle összeesküvés történetét, amely Zrínyi Péter és Frangepán Ferenc kivégzéséhez is vezetett.

Értékelő óra

Közösségi nevelés tanóra keretében értékeltük a kirándulást. Fotóink segítségével felelevenítettük a szép emlékeket és felidéztük a tanultakat. Köszönjük a lehetőséget a Határtalanul! programnak.

